

KURIER POLSKI

Rok IV

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Telefon dla korespondentów zamiejscowych 36-00
Sekretariat redakcji przyjmuje od godz. 10-12

Piątek, dnia 29 października 1948 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135, PKO IKP nr VI-140
Konto bież. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Bydgoszcz konto nr 8086

Nr 297

Samochody pancerne do walki z górnikami Wojsko rozbija barykady ogniem z dział

PARYŻ (obsł. wł.). Sytuacja strajkowa we Francji zaostrza się w dalszym ciągu wskutek brutalnej akcji wojska i policji wobec strajkujących górników, którzy stawiają nadal zacięty opór wobec oddziałów wojskowych i policji obsadzających kopalnie, zarówno w południowej jak i w północnej Francji.

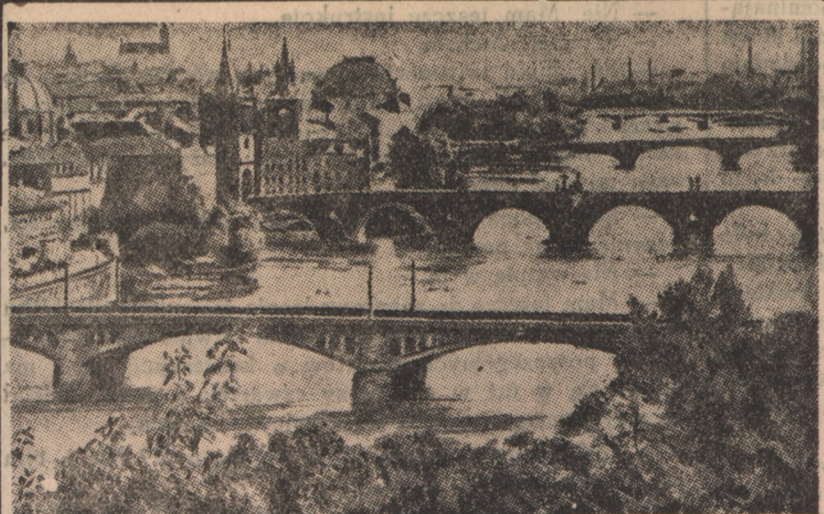
W Ales, gdzie wojsko wprowadziło do walki pancerniki, rozbijając barykady górników z 25 mm dział, został zabity jeden górnik, a 8 innych strajkujących odniosło rany, w tym 1 młoda kobieta, funkcjonariuszka opieki społecznej. Wszędzie dokonuje policja aresztowań wśród strajkujących górników. Sądy orzekają kary aresztu do 8 miesięcy i nakładają grzywny pieniężne. Młodzi skazanymi znajduje się też cały szere

3 ministrowie mocarstw zachodnich naradzają się

PARYŻ (obsł. wł.). Min. Bevin odbył wczoraj przed południem konferencję z min. Marshalliem na temat impasu w sprawie berlińskiej. W godzinach wieczornych obaj ministrowie mieli się spotkać z francuskim ministrem spraw zagranicznych — Schumanem. Na konferencji tej miała być rozważana kwestia czy sprawą Berlina należy wnieść na Zgromadzenie Ogólne ONZ.

Sprawa przewlekania rozpoczęcia procesu przeciw 3 generałom hitlerowskim w Izbie Gmin

LONDYN (obsł. wł.). Izba Gmin debatowała w ub. wtorek nad sprawą 3 generałów niemieckich, którzy przebywając obecnie w Hamburgu, oczekują rozprawy sądowej o zbrodnie wojenne. Zainteresowany w tej sprawie rzecznik rządu tłumaczył przewlekanie tej sprawy skomplikowanym i bardzo obfitym materiałem dowodowym. Stan zdrowotny więźniów jest niezły, jedynie marszałek Rundstedt zapada na zdrowiu. Rzecznik rządu oświadczył, że wobec ciężkich zarzutów proces musi się odbyć. Poza tym rząd brytyjski zobowiązał się wydać tych więźniów innym krajom, o ile by rozprawa nie została przeprowadzona przed sądem brytyjskim.

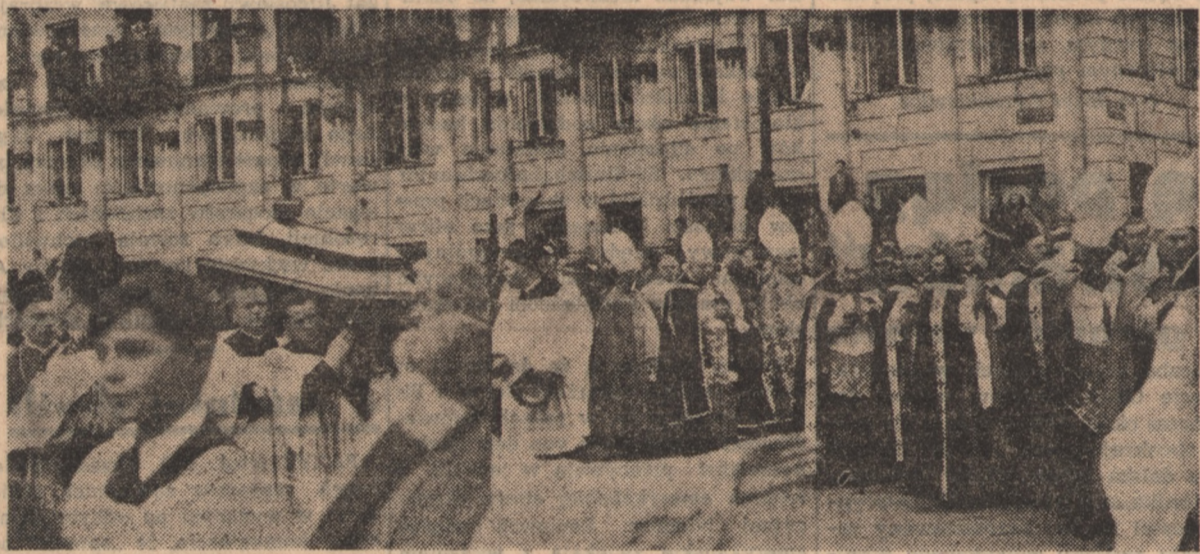

Pragę, położoną po obu brzegach Wełtawy, łączą przepiękne, starożytnie mosty. Patrz artykuł na str. 4

górników-Polaków. W całej Francji wzmaga się ruch protestacyjny przeciwko drakońskiemu metodom rządu. W Marsylii i innych miejscowościach ogłoszono wśród metalowców strajk solidarnościowy. Strajki takie ogłoszono m. in. w Paryżu i Ivry. W Paryżu 50 profeso-

row College de France przerwał pracę na 1 godzinę, urządając śliadkę na rzecz rodzin strajkujących górników. Komitet Wykonawczy CGT wezwał robotników portowych do zaprzestania wyładowania węgla pochodzącego zza granicy. Wiele rodzin zgłasza gotowość przyjęcia dzieci górników na czas strajku. W ostatniej chwili donoszą, że premier Queuille zapowiedział zwołanie konferencji, celem wszczęcia pertraktacji z CGT.

Ostatnia droga śp. Ks. Kardynała Hlonda

Projekt rezolucji rozbrojeniowej przedłożony ONZ przez delegację polską

PARYŻ (PAP). Delegacja polska złożyła w dniu 24 października w podkomisji rozbrojeniowej ONZ następujący projekt rezolucji.

„Zgromadzenie Ogólne wzięwszy pod uwagę rezolucję Zgromadzenia Ogólnego, dotyczącą uregulowania redukcji zbrojeń i sił wojskowych oraz decyzję, odnoszącą się do stworzenia komisji dla spraw zbrojeń typu klasycznego,

koju i cywilizacji leży uwolnienie świata od niebezpieczeństwa, wpływającego z wyścigu zbrojeń oraz wzmoczenia zaufania i poczucia bezpieczeństwa, co jest celem ONZ,

zważywszy, że należy przystąpić do redukcji zbrojeń i sił wojskowych,

zważywszy, że obecna sytuacja wymaga szybkiego rozstrzygnięcia tego problemu,

zaleca stałym członkom Rady Bezpieczeństwa podjąć inicjatywę w dziedzinie redukcji zbrojeń przez zmniejszenie o 1/3 w ciągu jednego roku wszystkich sił lądowych, morskich i powietrznych, jakimi rozporządza — biorąc za podstawę ich siły zbrojne i uzbrojenia w dniu 1 stycznia 1948 r.

zaleca zakazanie broni atomowej jako broni agresji, przeznaczonej do masowej zagłady ludności cywilnej

postanawia: 1) stworzyć w ramach Rady Bezpieczeństwa organ kontroli międzynarodowej dla nadzorowania i kontrolowania zastosowania środków redukcji zbrojeń i sił zbrojnych, z tym, że zgodność głosów wszystkich członków Rady Bezpieczeństwa nie będzie wymagana dla przyjęcia decyzji organu

Eksplzja na krążowniku szwedzkim

SZTOKHOLM (PAP). Na skutek eksplozji, jaka nastąpiła na krążowniku szwedzkim „Gotland”, 3 kadetów zostało zabitych, zaś 10 rannych.

Jugosłowiańsko- radzieckie rokowania handlowe

MOSKWA (obsł. wł.). W Moskwie toczą się rokowania handlowe między delegacją Jugosławii i przedstawicielem Zw. Radzieckiego. Na czelu delegacji jugosłowiańskiej stoi minister handlu zagr. Popowicz.

W dniu święta narodowego Czechosłowacji

Dnia 28 października obchodzi Czechosłowacja 30-tą rocznicę odzyskania niepodległości. Dzień ten jest świętem radości nie tylko dla narodów czeskiego i słowackiego. Historyczna prawda, że nie może być mowy o niepodległości Polski bez wolnej Czechosłowacji, jak nie może istnieć niepodległa Czechosłowacja gdy naród polski znajduje się w niewoli — sprawia, że święto narodowe Czechów i Słowaków jest również naszym świętem.

Druga wojna światowa i wspólna walka z niosącym zagładę obu narodom niebezpieczeństwem hitlerowskim dowiodły, że zażądanie przyjaźni i współpracy polsko-czechosłowackiej to sprawa najżywniejszych ich interesów. Wspólnota zadań i celów wymagały też poddania jak najgruntowniejszej rewizji dotychczasowych stosunków między obu państwami. Po krótkim okresie wahań, niesnasek i odgrzebywania sporów granicznych, postanowiliśmy odrzucić precz balast uraz i uprzedzeń. Dokonałszy wspólnie historycznego zwrotu: wkroczyliśmy na drogę wiodącą do prawdziwego braterstwa i przyjaźni.

Nic tak nie zbliża narodów jak wspólnota interesów i wzajemne poznanie. Trwałe fundamenty współpracy zostały położone. Zawarty w początkach ub. roku pakt przyjaźni i wzajemnej pomocy, będący podstawą szerokiego współdziałania politycznego i obrony przed niebezpieczeństwem niemieckim, stanowi gwarancję, iż nie powtórzą się już tragiczne fakty 1938/39 roku. Wspólny front w obronie pokoju oparty o sojusz ze Zw. Radzieckim jest wyrazem woli narodów Czechosłowacji i Polski pokojowej współpracy z innymi narodami i walki o prawo do pełnego rozwoju wszystkich dziedzin życia przy równoczesnej niezachwianej postawie wobec zakusów na całość granic obu państw. „Granica niepodległości Czechosłowacji znajduje się na Odrze i Nysie — nasza granica niepodległości to Sudety”. Zdanie to jest symbolem odzwierciedlającym istotną treść sojuszu politycznego Polski i Czechosłowacji.

Lecz wspólne cele polityczne nie stanowią jedynego czynnika łączącego oba narody. Stale zacieśniające się więzy gospodarcze są dowodem, jak niezwykle korzystna, a nawet wręcz nieodzowna dla rozwoju obu krajów jest szeroka współpraca w dziedzinie handlu, przemysłu, komunikacji, czy planowania. Każdy też dzień przynosi coraz to nowe sukcesy na tym polu.

Nie mniejsze osiągnięcia widzimy na odcinku współpracy kulturalnej i społecznej. Bariera uprzedzeń została już w dużym stopniu przełamana. Przez wzajemne poznanie się, przez bezpośredni żywy kontakt człowieka z człowiekiem, przez szeroką wymianę dóbr kulturalnych — kładą oba narody trwałe podwaliny prawdziwej przyjaźni i braterstwa.

Nic nas nie powinno dzielić. Zarówno Czechosłowacja jak i Polska znajduje się dziś na jednym

kontroli międzynarodowej w sprawie środków weryfikacji i inspekcji. 2) międzynarodowy organ kontroli powinien otrzymać oficjalne i wyczerpujące wiadomości na temat zbrojeń i sił zbrojnych stałych członków Rady Bezpieczeństwa — Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego, Francji i Chin.

oświadcza, że rezolucja ta będzie zakomunikowana Radzie Bezpieczeństwa i wszystkim członkom ONZ”.

Konferencja w sprawie roszczeń terytorialnych państw Beneluxu

WIESBADEN (obsł. wł.). Roszczenia terytorialne krajów Beneluxu wobec Niemiec będą przedmiotem narad w dniu dzisiejszym w jednej z miejscowości kąpielowych w Tarnusie. Roszczenia te dotyczą części Dolnej-Saksonii i prowincji Północno-Nadrenskiej, Terytoria, do której kraje Beneluxu zgłaszają roszczenia, obejmują podobno 2.000 km kw., których zaludnienie wynosi około 120.000 osób.

szlaku dziejowym. Przemiany społeczno-polityczne, których widownią stały się oba kraje, wspólne dążenia i cele, zbieżność interesów gospodarczych i wzajemne uzupełnianie się na polu kulturalnym, stanowią też gwarancję że droga, po której kroczą oba narody wiedzie naprawdę ku lepszej przyszłości. (z).

Uroczystość 30-lecia Republiki Czechosłowackiej

PRAGA (PR). W Czechosłowacji czyni się ostatnie przygotowania do uroczystego obchodu 30-lecia Republiki Czechosłowackiej. Dziś w południe odbędzie się uroczyste posiedzenie parlamentu czzechosłowackiego, na którym zostanie uchwalony 5-letni plan odbudowy kraju. Następnie odbędzie się na placu Wacława olbrzymia manifestacja.

Próby rozbicia Światowej Federacji Związków Zawodowych

LONDYN (obsł. wł.). Od dłuższego czasu zapowiadano w kołach amerykańskich podjęcia próby rozbicia Światowej Federacji Zw. Zawodowych. Obecnie Rada brytyjskich Zw. Zawodowych wystąpiła oficjalnie z wnioskiem o rozwiązanie Światowej Federacji i przekazanie jej funduszy powiernikom. W razie odrzucenia wniosku Rada bryt. zw. zaw. postanowiła wystąpić z Światowej Federacji. Wniosek brytyjski demaskuje uległość związkowców brytyjskich wobec przywódców amerykańskich zw. zawodowych, którym jedynie zależy na rozbiciu Światowej Federacji.

Wykoleił się pociąg wiozący „łamistrajków” Liczba aresztowanych górników wzrasta

PARYŻ (obsł. wł.). Wczoraj rano wykoleił się w pobliżu Marsylii pociąg wiozący łamistrajków do pracy w kopalniach. Wypadków śmiertelnych nie było, natomiast wielu robotników odniosło rany. Generalna Konfederacja Pracy ogłosiła w departamencie Gard, gdzie został zastrzelony jeden ze strajkujących górników, na dzień dzisiejszy 24-godzinny strajk generalny.

Z obrad przedstawicieli „Unii Zachodniej” Taktyka przedwyborcza WASZYNGTONU w sprawie „bloku zachodniego”

PARYŻ (obsł. wł.). Ministrowie spraw zagranicznych 5 państw zachodnio-europejskich, które zawarły traktat brukselski, powzięli w Pa-

Depesze gratulacyjne do prez. Gottwaida i prem. Zapotocky'ego

WARSZAWA (PAP). Z okazji przypadającego w dniu 28 bm, święta narodowego Republiki Czechosłowackiej zostały wysłane do Pragi następujące depesze gratulacyjne:

„Jego Eksceleńca Pan Klement Gottwald, Prezydent Republiki Czechosłowackiej.

Proszę przyjąć z okazji święta narodowego najserdeczniejsze życzenia szczęścia osobistego, jak również po myślności i dalszego rozwoju dla bratniej Republiki Czechosłowackiej.

(—) Bolesław Bierut

„Jego Eksceleńca Pan Antoni Zapotocky, prezes rady ministrów,

W dniu święta narodowego proszę przyjąć panie premierze w imieniu moim i Rządu Rzeczypospolitej serdeczne życzenia. Jestem głęboko przekonany, że współpraca naszych krajów będzie podstawą lepszej przyszłości naszych narodów, przyszłości opartej na trwałym, sprawiedliwym i demokratycznym pokoju.

(—) Józef Cyrankiewicz

ryzu szereg decyzji polityczno-wojskowych. Ministrowie wykazali rzekomo całkowitą zgodność poglądów co do zasad paktu wojskowego obejmującego rejon północnego Atlantyku. Sprawa ta, stwierdza wydany po konferencji komunikat, była już latem br. przedmiotem narad między ambasadorami W. Brytanii, Francji i przedstawicielami Beneluxu a rządem amerykańskim w Waszyngtonie, gdzie sprawa takiego paktu posunęła się już dość daleko. Korespondent waszyngtoński stwierdza na marginesie tego komunikatu,

że rząd amerykański nie może w obecnym okresie, bezpośrednio przed wyborami prezydenckimi, precyzować swego stanowiska w tej sprawie, nie ulega jednak wątpliwości, stwierdza korespondent, że w styczniu przyszłego roku rząd Stanów Zjednoczonych wypowie się wyraźnie w tej materii. Wiadomo zresztą, że partia republikańska i demokratyczna zajmują zgodne stanowisko, jeżeli chodzi o pakt atlantycki, zaś obecna taktyka ma tylko charakter propagandowy.

Poza tym ustanowiono komisję, której zadaniem będzie koordynowanie wniosków mających na celu ściślejsze połączenie krajów zachodnioeuropejskich. W pierwszym rzędzie ma ona zbadać wniosek francusko-belgijski w sprawie utworzenia Federacji Europejskiej.

Podpalacze Warszawy staną wkrótce przed sądem

WARSZAWA (PAP). Według wszelkiego prawdopodobieństwa jeszcze w tym roku odbędzie się przed Najwyższym Trybunałem Narodowym proces czterech Niemców podpalaczy Warszawy.

Prokuratura NTN przygotowała akt oskarżenia przeciwko dowódcy warszawskiego odcinka frontu w czasie powstania SS-Obergruppenfuehrerowi von dem Bach-Zelewskiemu. Następnie oskarżonym jest H. Reinefahrt, który jako generał es i policji dowodził wojskami niemieckimi, na odcinku Woli, Starego Miasta, Powiśla oraz Czerniakowa. Generał policji Geibel oskarżony jest również o mordowanie ludności cywilnej, a także o kierowanie akcją podpalania budynków po stłumieniu powstania warszawskiego. SS-Sturmbahnfuehrer Fischer współdziałał w zbrodniach przeciw ludności Warszawy, jako oficer łącznikowy między poszczególnymi sztabami niemieckimi, kierującymi akcją przeciw powstańcom warszawskim.

Należy nadmienić, że do chwili obecnej jedynie oskarżeni Geibel i Fischer znajdują się w rękach sprawiedliwości polskiej, zaś von dem Bach i Reinefahrt przebywają w jednym z więzień amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Ponieważ władze amerykańskie zwlekają z wydaniem obu generałów rozważana jest ewentualność zaocznego sądenia von dem Bacha i Reinefahtra.

Następny proces przed NTN dotyczyć będzie sprawców stłumienia powstania w ghetcie warszawskim oraz wymordowania ludności żydowskiej wywiezionej z Warszawy, gen. Stroppa, kpt. Konrada i H. Hoefle.

Oświadczenie delegata Jugosławii

PARYŻ (obsł. wł.). Na posiedzeniu komisji politycznej ONZ delegat Jugosławii zaatakował wczoraj w bliskim 2-godzinnym przemówieniu rząd ateński. Odpowiedzialnym za tragiczną sytuację jest tylko rząd ateński i prowadzi on do kompletnego bankructwa. Delegat Jugosławii odparł stanowczo zarzuty, zawarte w zaproponowanej przez delegację mocarstw zachodnich i Chin rezolucji, która została uchwalona przez większość komisji, jakoby Albania, Bułgaria i Jugosławia popierały czynnie partyzantów greckich.

Z ostatniej chwili

PARYŻ (obsł. wł.). Przedstawiciele trzech mocarstw zachodnich stwierdzili w wydanym po odbytej konferencji komunikacie, że „sprawa” berlińska pozostaje nadal na porządku dziennym Rady Bezpieczeństwa, dopóki 7 z spośród 11 członków Rady nie wypowie się za jej skreśleniem.

Z życia ZSRR

Rasa radziecka opublikowała nowe rozporządzenie Rady Ministrów ZSRR o leśnych pasach ochronnych, wprowadzeniu trawopolego systemu zasiewów, przeprowadzenia strumieni, które ma na celu zapewnienie równomiernych i wysokich urodzajów w okęgach stepowych europejskiej części ZSRR. Na mocy rozporządzenia wszystkie kołchozy i sowchozy mają — począwszy od 1949 roku — przystąpić do zastosowania systemu metod agronomicznych, zmieniających do podniesienia wydajności gleby, opartej na zdobyciach nauki i doświadczeniach kołchozów.

Jak wiadomo, 6 października stolica Turkmenii — Aschabad, nawiedziło trzęsienie ziemi, które wyrządziło wielkie szkody w mieście. Prace przy odbudowie odbywają się bez przerwy całą dobę. Na pomoc mieszkańcom Aschabadu pośpieszyła ludność sąsiednich republik — Uzbekistanu, Tadżykistanu, Azerbejdżanu, Kazachstanu. Ze wszystkich stron ZSRR dostarczane są do Aschabadu szkło, drzewo, gwoździe oraz przedmioty pierwszej potrzeby dla bezdomnych. W chwili obecnej Aschabad przypomina obszar przyfrontowy. Wśród drzew rozbite zostały namioty. Nad wejściem do jednego z nich widnieje napis „Bank Handlowy”, na innym „Apteka” itd.

Centralna Rada Zw. Zawodowych ZSRR odznaczyła nagrodami i listami pochwalnymi 10 spośród 17 zespołów teatralnych, uczestniczących w ostatniej dekadzie przeglądu działalności amatorskich zespołów teatralnych z całego kraju, który odbywał się w Moskwie. Teatr amatorski cieszy się w Związku Radzieckim ogromnym powodzeniem. W 30 tysiącach zespołów dramatycznych systematycznie bierze udział ok. 400 tys. robotników i pracowników. Przegląd odbywał się w ciągu roku. W tym czasie liczba członków kolektów dramatycznych w ZSRR wzrosła o 100 tysięcy. Przedstawienia, pokazane w czasie tego roku, stały na wysokim poziomie. Prócz odznaczeń, nadanych całym zespołom, 15 reżyserów i 42 wykonawców otrzymało premie i listy pochwalne.

12

Dawno już minęła północ. Narada trwała. Wtem u drzwi gabinetu rozległ się przytłumiony dwukrotny dzwonek.

— To Sell — rzekł wyjaśniająco Greuel i podszedł zmęczonym krokiem do drzwi.

Do pokoju wszedł krępy rudy karzeł. Jego wstrętą, odróżniająca twarz stanowiła synonim zbrodni i sadyzmu. Długie wiszące do kolan ręce podkreślały jeszcze bardziej potworność figury wchodzącego. Karzeł spojrzął pytająco na siedzących mężczyzn.

— Możesz mówić — rzekł Greuel.

— Nadszedł nowy transport. 15 ludzi, broń, amunicja i jeden jeniec.

— Jeniec?

— Tak. Według jego książki marynarskiej nazywa się Adolf Braun.

— Chce mówić?

— Nie próbować jeszcze. A... może dać mu małą lekcję?... Odróżniająca twarz karła wykrzywiła się w cynicznym grymasie.

— Wolnego, wolnego Sell; wpiersz ulokuj ludzi w kwaterach; broń trzeba natychmiast odesłać do Bydgoszczy. Do kogo — wiesz zresztą.

— A jeniec?

— Zajmę się nim osobiście, jeszcze dzisiaj. Zamknij go narazie w poczekalni nr 3.

— Tak jest.

— A kto dowodzi transportem?

— Jak zwykle Balton.

— Dobrze Sell, możesz iść... Aha, mam jeszcze tę dziewczynę. Trzeba będzie też jeszcze tej nocy... zresztą możesz iść...

— Dobrze panie.

Sell wymknął się z gabinetu cicho, zamykając za sobą drzwi. Greuel wrócił do towarzystwa.

— Proszę wybaczyć, ale obowiązki zmuszają mnie do pozostawienia panów na chwilę samych. Jeżeli jednak nie macie nic przeciw temu i zechcecie zapoznać się z metodami mej „codziennej” pracy, to za mniej więcej godzinę będą panowie mogli zejść do pracowni. Sell lub mój asystent zawiadomią panów i sprowadzą do podziemia.

Skłoniwszy się wyszedł z gabinetu.

Skromnie wyglądająca na zewnątrz willa doktora Greuela niczym nie zdradzała tajemnic jakie kryły się w jej wnętrzu. Pod willą znajdowały się szeroko rozbudowane podziemia. Dostać się tam można było dwoma drogami. Greuel najczęściej jednak używał wejścia znajdującego się w podłodze jego sypialni. Kręte, żelazne schody prowadziły do niedużego pokoju, przypominającego zwykłą poczekalnię. W środku stał mały stolik z telefonem oraz dwa wysięciane krzesła. Odpowiednio nakreślony numer na tarczy aparatu telefonicznego powodował jednoczesne otwarcie trzech niewysokich, prawie niewidzialnych drzwi. Greuel wybierał zawsze trzecie wejście. Sam musiał być ostrożny, bo pomyłka drogą mogła kosztować nawet samego twórcę labiryntu.

W sześciu rozległych salach podziemia można było prowadzić prace, takie właśnie jakie wykonywał Greuel. Tu znajdowały się również obszerne i wygodne kwatery dla dywersantów. Pod salą przeznaczoną na laboratorium oraz pracownię „naukową” znajdowało się jeszcze osiem mniejszych pomieszczeń. Były to zwykłe cele więzienne zwane przez domowników „poczekalniami”. Tu przebywały ofiary doświadczeń Greuela.

Poza kierownictwem akcją dywersyjną prowadził on dla jednej z niemieckich firm farmaceutycznych doświadczenia nad nowym środkiem dla leczenia róży. Jednakże preparat B 1034 z grupy sulfanilamidów działał często zabójczo. Trzeba było nowych „królików doświadczalnych”. Szczególnie interesowały Greuela podskórne zastrzyki nafty lub benzolu. Następstwem tych zastrzyków były długotrwałe i bolesne, dotychczas nieznanne choroby.

Jednakże umysł Greuela zajęty był w tej chwili czymś innym. Kim był nowy jeniec? Skąd to niemieckie nazwisko — Braun? Co wie o nim Balton?

Rozmowa z Baltonem miała raczej charakter formalny i urzędowy. Balton raportował krótko stan i przebieg transportu poruszając również sprawę jeńca, byłego marynarza z „Friedy”. Mówił szybko, po żołniersku.

— Nazywa się Adolf Braun. Tak w każdym razie stwierdziliśmy według jego książki marynarskiej. Innych papierów nie posiada. Jednakże inteligentny wyraz twarzy nie wskazuje bynajmniej, że jest on marynarzem. Trzeba go będzie dobrze wy badać.

— Nie ma obawy. Sam się do niego zabrają i jeżeli w ogóle coś wie, to będzie śpiewał.

— Nie wątpię — odrzekł Balton uśmiechając się znacząco.

— To wszystko?

— Nie. Mam jeszcze instrukcje.

— A więc słucham.

— Po zdaniu transportu muszę wracać natychmiast do Gdańska, skąd najprawdopodobniej drogą powietrzną wracam do Berlina. Niezależnie jednak od tego mam jeszcze szereg innych obowiązków. Trudno wszystko pogodzić, musi mi pan dopomóc.

— Jeżeli pomoc ta leży w granicach moich możliwości, uczynię to na pewno.

— Nie wątpię w to.

— Mam jeszcze do rozprawienia instrukcje dla kilku placówek. Poza tym miałem zamiar zawiadomić kierowników poszczególnych punktów o konferencji, jaka ma odbyć się w już w najbliższy czwartek u pana. Udział w niej wezmą specjalni wysłannicy z Berlina.

— Co? U mnie ma się odbyć konferencja? Nic o tym nie wiedziałem.

Balton podał zdziwionemu Greuelowi podłużną, zalakowaną kopertę.

— Oto instrukcje dla was i dla poszczególnych placówek. To było by więc wszystko.

— Dziękuję.

— Heil!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Bizonia pod znakiem strajków

Masowe demonstracje robotników — Nowa waluta zawiodła nadzieje — 46 proc. wpływów podatk. na koszty okupacyjne

Korespondencja własna „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”

Bochum, w październiku. Wprowadzając nową, odrębną dla Bizonii, walutę niemiecką, Anglosasi byli przekonani, że zaskarbia sobie wdzięczność narodu niemieckiego. Tymczasem co się okazało? Ze nowa waluta bynajmniej nie poprawiła sytuacji w Niemczech zachodnich — a przeciwnie — znacznie pogorszyła położenie szerokich warstw. Coprawda połowa mieszkańców Bizonii nie zapomniała już pociągów i autobusów w pogoni za żywnością, zatamowany został także handel wymienny, pojawiły się nawet towary w sklepach, ale z braku pieniędzy nie znajdują one nabywców. Bowiemy tak jak Niemcy przed reformą walutową posiadali marek w bród, tak dzisiaj gotówka należy w Bizonii do „artykułów” najbardziej poszukiwanych!

Polityka gospodarcza niemieckich władz frankfurckich, pracujących pod egidą anglosaską, natrafia z każdym dniem na większy opór. Ostatnio w Mannheimie 60.000 robotników demonstrowało przeciw polityce gospodarczej. Wobec stałego wzrostu cen

przy równoczesnym utrzymaniu się płac na jednakowym poziomie, sytuacja staje się dla świata pracy krytyczna. Robotnicy żądają położenia kresu polityce gospodarczej popierającej kapitalistyczne zasady wolnego rynku. Robotnicy wiedzą i odczuwają to na swojej skórze, że anglosascy okupanci wyraźnie faworyzują wielkich przemysłowców i przedsiębiorców. W postulatach wypisanych na transparentach robotnicy żądają m. in. wprowadzenia ścisłej kontroli cen oraz bezwzględnej kontroli rozdziałów artykułów pierwszej potrzeby.

Takie demonstracje odbyły się w wielu innych miastach Bizonii. Np. w Heidelbergu demonstrowało 10.000 robotników. W przemówieniach przedstawicieli związków zawodowych protestowali przeciw ograniczeniu praw robotników i przeciw podcinaniu ich egzystencji ekonomicznej na rzecz warstw posiadających. Robotnicy ci domagali się m. in. dopuszczenia przedstawicieli związków zawodowych jako równouprawnionych członków do centralnych władz gospodarczych.

W ogóle w Niemczech strajki rozszerzają się. Strajkują transportowcy,

strajkują pracownicy żegluga rzecznej, strajkują nawet urzędnicy magistracy. Wszyscy domagają się, wobec stałej zwyżki cen, podwyżki zarobków.

Nie ulega wątpliwości, że Bizonia przeżywa ciężki kryzys gospodarczy. Kraje zachodnio-niemieckie stoją także w obliczu kryzysu finansowego. 46 procent wpływów z podatków pochłaniają koszty okupacyjne, ponadto ludność strefy anglo-amerykańskiej jest obciążona utrzymaniem tzw. „mostu powietrznego”, na który musi być 50 mil. marek miesięcznie. Takich ciężarów rządy krajowe długo nie wytrzymają. Trudno się dziwić, że przy takich kolosalnych wydatkach na cele okupacyjne, rządy te nie mogą asygnować wystarczających sum na pokrycie potrzeb społecznych i na wydatki związane z polepszeniem bytu szerokich warstw pracujących.

Anglosasi w każdym razie nie zdali egzaminu ze zdolności administracyjnych. Okazuje się że co innego rządzić koloniami murzyńskimi, a co innego tak skomplikowanym ustrojem gospodarczym, jakim niewątpliwie są Niemcy.

Jan Radecki.

List z Wrocławia

Zachować czy zlikwidować?

Megafony na terenach wystawowych zawodzą: „Ta ostatnia niedziela, jutro się rozstaniemy”. Ostatnia niedziela Wystawy Ziem Odzyskanych mglista jest i dżdżysta. Pomimo to przed głównym wejściem, na parking, wszędzie, gdzie tylko skrawek wolnego miejsca, rzędy leniwych limuzyn, pięknych autobusów i zwyczajnych ciężarówek z brezentowymi budami. I jak codzień, tłum przewala się przez pawilony, wypełnia sale i dziedzińce.

Zapewne w najbliższych dniach ogłoszone zostaną w prasie oficjalne, cyfrowe dane dotyczące bilansu wielkiej wystawy. Bilansować wyniki WZO można jednak nie tylko na podstawie suchych danych cyfrowych i enuncjacji Biura Propagandy i Dyrekcji Wystawy. Widać je na każdym kroku. Wyczuwa się je wszędzie.

Zanim jednak opadną sztandary powiewające przez sto dni nad Wystawą i Wrocławiem, zanim opustoszeją ostatecznie tereny wystawowe, rozważa się inny, nader istotny i żywotny projekt. Jest nim pytanie, co zrobić z Wystawą Ziem Odzyskanych?

WZO nazwano „Wystawą — Książką”. Nazwa ta obowiązuje. Książki po przeczytaniu nie drze się i nie wyrzuca do śmietnika. Książkę kładzie się do szafy, aby znów do niej po pewnym czasie powrócić. Wystawa Ziem Odzyskanych była konglomeratem wielkich i długotrwałych wysiłków wielu artystów, architektów, inżynierów i robotników. Wyśiłek ten zobowiązuje. Nie wolno niszczyć go niepewrotnie, nie wolno grzebać go w niepamięć.

Wystawa Ziem Odzyskanych składa się z dwu terenów „A” i „B”. Teren „B” o charakterze targowo-kiermaszowym może ulec likwidacji i rozbiórce za wyjątkiem nielicznych zresztą pawilonów murowanych. Pawilony drewniane i tak uległyby w czasie zimy zniszczeniu, a konserwacja ich pochłonięłaby zbyt wielkie sumy. Poza więc płaskorzeźbami i sztukateriami o dużej wartości artystycznej resztę można by bez większych strat skasować.

Inaczej przedstawia się sprawa z terenem „A”. Składa się on z Hali Ludowej, Pawilonu Czterech Kopuł, Pawilonu Rolnictwa i Wyżywienia i Pawilonu Przemysłowego. Znamy zapewne z ramów „Przekroju” projekt braci Rojek utrzymania Pawilonu Czterech Kopuł w stanie nie-

zmienionym jako stałe Muzeum Ziem Odzyskanych. Projekt ten należało by rozszerzyć i objąć nim także Pawilon Rolnictwa i Wyżywienia oraz kulturalny Hali Ludowej. Oczywiście wystawa taka nie mogłaby być nieustająca, należało by ją co pewien czas na dłuższy okres zamykać i uzupełniać najnowszymi danymi i dziełami artystycznymi. W ten sposób stałe powiększałaby ona swoją wartość.

Pawilon Przemysłowy musiałby zostać opróżniony z maszyn, można by go jednak użyć na inny cel, chociażby jako doskonałą halę sportową. Oczywiście w miarę otwierania nowych, specyficznych wystaw na terenach WZO można by tu urządzić szereg stoisk, jako aneks do stałego muzeum.

Utrzymanie stałego muzeum w sąsiedztwie Hali Ludowej, jako miejsca wielkich zjazdów i tym podobnych imprez miało by ogromne znaczenie propagandowe. Oprócz tego było by ono stałą, nader wartościową i atrakcyjną imprezą dla samego Wrocławia. W pobliżu warto by zbudować mityczną już rotundę dla Panoramy Racławickiej, obok istniejącej Panoramy Bitwy na Psim Polu.

Teren „B” natomiast mógłby pozostać do dyspozycji dla przyszłych wystaw, zorganizowanych we Wrocławiu. Ze względu na świetne warunki jak również na podstawie dotychczasowych doświadczeń można stwierdzić, iż jest to najbardziej odpowiedni i malowniczy teren dla wszelkiego rodzaju podobnych imprez. Również i Wrocław jako miasto zdał w zupełności swój „wystawowy” egzamin, co mogłyby stwierdzić wszyscy, którzy zwiedzili WZO.

W najbliższą niedzielę odbędzie się w biurach Dyrekcji Wystawy posiedzenie, na którym wszystkie te projekty zostaną przedyskutowane i na którym zapadnie ostateczna decyzja, czy Wystawa Ziem Odzyskanych będzie wznowiona w roku przyszłym ze względu na ogromne rzesze chłopów, które w tym roku nie dopisały i nie zwiedziły Wystawy.

Sądymy, że decyzje, jakie tam zapadną, nie skrzywdzą Wrocławia i wielkiej jego Wystawy. Ze zostanie ona, jako trwały wkład, jako cenne dzieło o ogromnym znaczeniu propagandowym i szkoleniowym.

W najbliższych dniach pojawią się na łamach całej prasy polskiej szósty bilans z Wystawy Ziem Odzyskanych. Nie powinny one jednak stanowić podsumowania ostatecznych wniosków. Nie powinny stawiać kropki i zamykać całego zagadnienia. Wystawa Ziem Odzyskanych nie może nigdy być zamknięta chociażby z tego względu, że jest barometrem naszych osiągnięć na Ziemiach Odzyskanych. Staraniem jej dyrekcji powinno być natomiast stopniowe jej przekształcanie i uzupełnianie tak, aby z czasem stała się ona wystawą całego dorobku Polski, zarówno na Ziemiach Odzyskanych, jak i starych, aby stała się nową, ulepszoną Powstającą Wystawą Krajową.

I jeszcze jedno. Wystawa Ziem Odzyskanych stanowiła końcowy etap, jeśli idzie o rozwój tych ziem jako sui generis odrębnej całości. Jak już zresztą stwierdził na otwarciu Wystawy Premier Cyrankiewicz, Ziemię Odzyskaną należało nieuchronnie do przeszłości. Nazwa ta powinna ostatecznie wyjść z obiegu, zniknąć z szpalt naszej prasy, z oficjalnych przemówień i nieoficjalnych rozmów. Musi nastąpić ostateczne zatarcie granic między Ziemią Odzyskaną a Dawnymi. Na WZO znajdowało się wiele eksponatów, szczególnie przemysłowych, które głośiły o współpracy przemysłu polskiego, niezależnie od tego, gdzie znajdowały się fabryki wytwórcze.

Gdy w psychice polskiej nastąpi ostateczne zatarcie podziałów, gdy zniknie ostatecznie ostatni ślad t. zw. kompleksu tymczasowości, pokutującej jeszcze tu i ówdzie na terenach Ziem Odzyskanych, można będzie stwierdzić, że WZO spełniła wszystkie pokładane w niej nadzieje.

Wszystko wskazuje na to, że tak stało się rzeczywiście. Że WZO odniosła pełny sukces i pełny triumf.

L. G.

ZGRZYTY

Szkolny analfabeta

Niktby w to nie uwierzył, że obywatel 16-letni po ukończeniu 7 klas szkoły powszechnej nie umie się podpisać. A jednak tak jest w rzeczywistości. Wystarczy porozmawiać z członkami komisji poborowej „Służba Polsce”. Bardzo poważny procent spośród stających przed komisją poborową młodzieży z ledwością umie się podpisać. Mimo posiadania świadectwa ukończenia szkoły powszechnej obywatele ci pozostają nadal prawie stu procentowymi analfabetami. Chodzi tu przede wszystkim o szkolne roczniki wojenne.

Drugim niemniej ważkim zagadnieniem jest nieprawdopodobnie niski poziom oświaty i politycznej. Rozumiemy, że można dużo rzeczy nie wiedzieć, ale np. żeby 16-letni obywatel nie znał nawet nazwiska głowy państwa, prezydenta, którego portrety wiszą w każdej szkole, instytucji, urzędzie itp., to już się w głowie nie pomieści. A nie są to odoosobnione wypadki. I nasuwa się mimo woli pytanie, czy wszyscy nauczyciele stoją na odpowiednim poziomie pedagogicznym, demokratycznym, społecznym i politycznym.

Wyrażamy przekonanie, że władze szkolne przeprowadzą głęboką analizę tego stanu rzeczy i znajdą odpowiednie środki na to, aby szkoła wypuszczała ze swych podwoi element odpowiednio wyszkolony i uświadomiony.

Jeżeli chodzi o roczniki szkolne powojenne, to tutaj należałoby stosować przymus w dokształcaniu na zimowych kilkuletnich kursach wieczorowych. Przymus musi przewidywać dla opornych sankcje karne, inaczej cała akcja spali na panewce. Państwo ma nie tylko prawo, ale i obowiązek stosowania przymusu z sankcjami karnymi tam, gdzie chodzi o interes ogólny.

Tak samo należałoby wprowadzić przymus z sankcjami karnymi na uczniów, uczęszczających na dokształceniowe kursy zawodowe. Tego wymaga interes ogólny i konieczność wychowania przyszłych kadr zawodowych na wysokim poziomie.

Zainteresowane czynniki mają tu widzieć pole do działania.

MIKRON

Nasze korespondencje zagraniczne

Głos księdza Boulier

„Niech będą zniszczone narody, które chcą wojny!”

Korespondencja własna „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”

Paryż, w październiku. Na Światowy Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju przybył do Wrocławia m. in. profesor Sorbony paryskiej, ksiądz Boulier. Kapłan ten, wybitny naukowiec francuski, wygłosił na kongresie przemówienie, które następnie wydrukował organ francuskiej partii komunistycznej — „Humanité”.

Gdy dziennik francuski „L'Aube” w jednym ze swoich artykułów wyraził powątpiewanie co do wierności wydrukowanego w „Humanité” przemówienia ks. Boulier z rzeczywistym tekstem jego przemówienia, zainteresowany kapłan wysłał do redakcji „Humanité” list z prośbą o wydrukowanie. Redakcja „Humanité” zamieściła list księdza w całości.

Ze względu na dużą wagę tego listu, podajemy poniżej jego treść w dosłownym tłumaczeniu:

„Muszę pochwalić dokładność, z jaką „Humanité” oddała moje słowa. Zwracam się do Was, jako jeden z najstarszych prenumeratorów „L'Aube”, tej sprzed wojny, która broniła Abisynii i Hiszpanii republikkańskiej. Pragnę, aby czytelnicy Wasi mogli wyrobić sobie opinię o czynie księdza, który zaproszony na Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju, uważał, że nie może, jako profesor zasad chrześcijańskich prawa ludzkiego, wobec ewentualności trzeciej wojny światowej, odmówić swego świadectwa i swego sądu takiemu kongresowi.

Jasne jest, że propaganda anglosaska, swego rodzaju arcydzieło wyrafinowania w wojnie fał radiowych i wiadomości prasowych, stara się odizolować Rosję, szerząc wszystkimi środkami antykomunizm.

W tej sytuacji sumienie chrześcijańskie staje przed wielką odpowiedzialnością. Jako doktrynę odrzuca ono komunizm. Jednak Rosja i republiki ludowe liczą miliony chrześcijan, którzy posiadają wolność wyznawania swej religii, czego byłem świadkiem. Widziałem — świadczą Chrześcijanie czy niechrześcijanie,

któ w niebo nie wierzy, każe stworzenie ludzkie jest nienaruszalne w swym prawie do życia. „Nie będziesz zabijał!” Przypominam sobie encyklikę Piusa XI: „Niech będą zniszczone narody, które chcą wojny!” Kwestia nie polega na tym, czy Rosja ma ustroi, który nam odpowiada, ale czy jest niebezpieczeństwem dla zachowania pokoju i czy chrześcijanie za tzw. „żelazną kurtynę” powinni grać rolę „pijanej kolumny”. Na te dwa pytania publicznie odpowiedziałem: nie!

Nie należy do chrześcijanina, kreślić plany przyszłej państwowości. Nie ma on nie przeciwko inżynierom socjalnym, którzy zbudowali lepszy plan podziału produkcji i bogactw. Oprócz kilku wielkich zasad, które dotyczą samego pojęcia sprawiedliwości, celem chrześcijaństwa jest szerzyć radość duszy wyzwolonej z wszystkiego co ziemskie, przemijające. Obywatel — chrześcijanin oddaje cesarzowi co cesarskie, to podwanie nad życiem każdego, którego społeczność wymaga dla wspólnego dobra i które nam narzuca. Prawa mogą regulować życie chrześcijanina surowiej lub mniej surowo, on będzie ich słuchał, nie jedynie powodowany lękiem, lecz także sumieniem, bo władza, która je stworzyła, pochodzi od Boga.

Chrześcijańskie będzie więc dobrym obywatelem nowego państwa. A tu rozumie się, że jeżeli państwo to będzie komunistyczne, całym sercem będzie pracował nad proponowanym sobie porządkiem społecznym tak w fabryce, w rolnictwie, czy w wyższych radach, które uchwalają prawa.

Niebezpieczeństwo wojny nie pochodzi od Rosji, ale z ogólnej konspiracji przeciw prawdzie, która w miejscu myśli politycznej, krytycznej i rozsądnej, podtrzymuje historyczną psychozę i paniczny lęk przed Hunami lub Mongołom XX wieku, człowiekiem z nożem między zębami.”

Tyle ksiądz Boulier, z którego stanowiskiem solidaryzuje się dziś znaczna grupa postępowego duchowieństwa katolickiego we Francji. Znaleźli się nawet biskupi, którzy w listach pasterskich wypowiedzieli się w tym samym duchu.

Irène Hassine.

Uwaga!

Jeszcze dziś można zaprenumerować I. K. P. na listopad, wplacając natychmiast 120 zł na konto P. K. O. VI-140.

Wszyscy nowi abonenci, którzy zaprenumerują nasze pismo od 1 listopada, na życzenie (po nadesłaniu kwitu abonamentowego) otrzymają początkowe odciuki sensacyjnej powieści „Agent B-65” — bezpłatnie.

UDAREMNIENIE zamachu stanu w Panamie

NOWY JORK (PAP). Władze Panamy udaremniły w ostatniej chwili próbę dokonania zamachu stanu, aresztując głównych spiskowców m. in. b. prezydenta Panamy — Ariasa, b. ambasadora w Waszyngtonie — Vimo, b. szefa policji — Hueda, oraz b. przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego — Silvera. Jak wynika z ostatnich doniesień, w Panamie panuje obecnie całkowity spokój.

Pierwsze dochodzenia wykazały, że spiskowcy pozostawali w kontakcie z agentami obcego wywiadu.

28. X
1918

Republika Czechosłowacka

28. X
1948

Wyzwolenie narodu czeskiego i słowackiego oraz powstanie samodzielnej republiki przed 30 laty, było uwienczeniem wielowiekowej walki Czechów i Słowaków o prawo odrębnego, własnego rozwoju narodowego.

Walka o niepodległość państwową narodu czeskiego i słowackiego osiągnęła swój punkt kulminacyjny w okresie pierwszej wojny światowej.

Prezydent Gottwald

wej. Walkę tę podjął za granicą Tomasz Masaryk, wspierany przez emigrację czeską i słowacką w Ameryce. Była to walka trudna, ponieważ rządy mocarstw koalicyjnych stawiały poważne przeszkody w uznaniu niepodległości Czechosłowacji i nawet w przeddzień rozpadnięcia się Austro-Węgier, w październiku 1918 roku, Masaryk z trudem zdołał przekonać prezydenta Wilsona o konieczności rozbitcia Austro-Węgier. Dopiero ruch rewolucyjny robotników czeskich zmusił koalicję do uznania samodzielności państwa czeskosłowackiego. Już w styczniu 1918 r., pod wpływem hasła rewolucji rosyjskiej, przeprowadzony został w krajach czeskich strajk gene-

ralny. 14 października 1918 r. czeska klasa robotnicza rozpoczęła strajk generalny pod hasłem samodzielności socjalistycznej Czechosłowacji, a w licznych miastach czeskich już w tym dniu proklamowana była samodzielna republika. 28 października runęła Austria, a czeski Komitet Narodowy przejął władzę w nowym państwie.

U podstaw nowej Republiki Czechosłowackiej stoi więc walka czeskiej klasy robotniczej o socjalizm i sprawiedliwość społeczną. W pierwszych latach rozpatrywano nawet w parlamencie projekty ustaw o unarodowieniu przemysłu. Wkrótce jednak partie burżuazyjne, które objęły władzę, zerwały całkowicie z socjalizmem w polityce wewnętrznej, a w polityce zagranicznej powiązały się ściśle z państwami zachodnimi. Czechosłowacja była niemal ostatnim państwem, które nawiązało stosunki dyplomatyczne ze Związkiem Radzieckim.

Polityka wiązania się z Zachodem okazała się fatalna w okresie odradzania się niemieckiego imperiaizmu. Czechosłowacja, która liczyła na pomoc Zachodu, została przez ten sam Zachód pozostawiona własnemu losowi i w konsekwencji przestała istnieć jako samodzielne państwo.

I znowu warstwy pracujące narodu podniosły sztandar Wyzwolenia. Dzięki zwycięstwom armii radzieckiej, z drugiej wojny światowej Czechosłowacja wyszła jako państwo demokracji ludowej. 4 kwietnia 1945 r. prezydent Benes mianuje w Koszycach pierwszy rząd na wyzwolonym terytorium. 5 maja wybuch powstanie w Pradze i na całej ziemi czeskiej, likwidując okupację niemiecką. W pięć dni później rząd czeskosłowacki przenosi się do Pragi.

W nowym państwie rolę kierowniczą przejęła klasa robotnicza. Jednak i obecnie elementy prawicowe usiłowały powstrzymać rozwój wydarzeń z 1918 r. i odsunąć klasę robotniczą od wpływu na kształtowanie losów nowego państwa. Usiłowania te zakończyły się smutną klęską: w lutym 1948 r., kiedy to klasa robotnicza przejęła ostatecznie władzę do swych rąk.

Ustrój państwowy nowej Czechosłowacji oparty został na

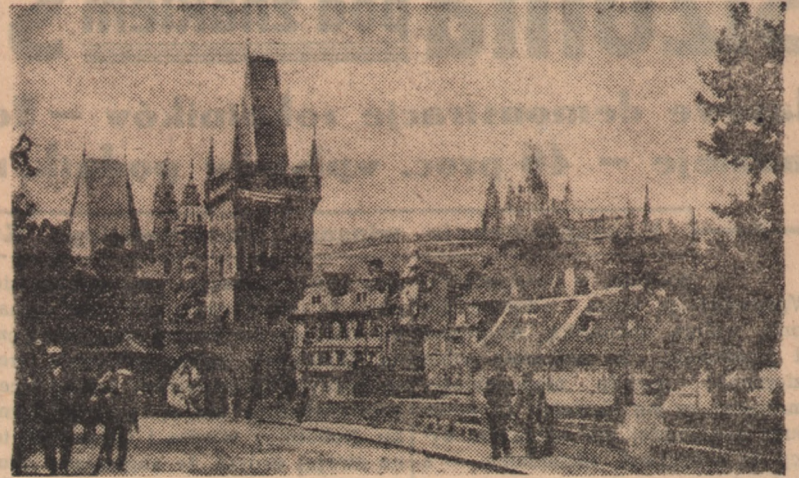
trzech fundamentach: unarodowieniu przemysłu, ludowej administracji oraz na nowym wzajemnym stosunku Czechów i Słowaków w ramach jednolitego państwa.

Całkowicie unarodowione zostały górnictwo, energetyka, przemysł, zatrudniający więcej jak 50 pracowników — z wyjątkiem przedsiębiorstw spółdzielczych, handel hurtowy, eksport i import, banki i ubezpieczenia, koleje, radio, film. Konstytucja zapewnia własność prywatną przedsiębiorstw, zatrudniających mniej jak 50 pracowników. Prywatna własność ziemi nie może przekraczać 50 ha. Przedsiębiorczości spółdzielczej zapewniona jest daleko idąca pomoc. Szczególnie zaś wydatną pomoc otrzymuje spółdzielczość rolnicza.

Jedynym źródłem władzy jest lud, który wykonuje ją za pośrednictwem Narodowych Komitetów miejscowych, powiatowych i krajowych. Budżety Komitetów Narodowych są częścią składową budżetu państwowego.

W myśli konstytucji Czechosłowacja jest państwem jednolitym dwóch równouprawnionych narodów: Czechów i Słowaków. Narodowe organa słowackie są dwa: Słowacka Rada Narodowa, która wykonuje władzę ustawodawczą, oraz Rada Pełnomocników, której powierzona jest na terytorium Słowacji władza wykonawcza za wyjątkiem spraw, należących do kompetencji ministra obrony narodowej, spraw zagranicznych i handlu zagranicznego. Kompetencje Rady Pełnomocników są w konstytucji dokładnie wymienione.

Obudowa gospodarcza Republiki Czechosłowackiej oparta została na dwuletnim planie gospodarczym, który został uchwalony 28 października 1946 roku,

Praga — Most Hradczyński

a wszedł w życie 1 stycznia 1947 roku.

Już dziś, na dwa miesiące przed końcowym terminem planu, zadania planu zostały wykonane w więcej niż 100 procentach w zakresie produkcji przemysłowej. Nie został natomiast wykonany plan w sektorze prywatnym, w budownictwie oraz w rolnictwie. Wpłynęły na to intrygi reakcji, która została ostatecznie wyeliminowana dopiero w lutym bież. roku, oraz poważny nieurodzaj w roku ubiegłym.

Po planie dwuletnim przystąpi Czechosłowacja do realizacji planu 5-letniego, który jest planem przebudowy i rozbudowy gospodarki czeskosłowackiej.

Premier Zapotocky, mówiąc o zadaniach planu, powiedział: „Musimy podnieść produkcję i według zasług wynagradzać tych, którzy do tego podniesienia się przyczyniają. Nie możemy obiecywać, że wszystkim w równym mierze podniesiona zostanie stopa życiowa. Przeciwnie, ci, którzy nie będą przyczyniali się do pracy ogółu, mogą oczekiwać, że ich stopa życiowa będzie obniżona. Plan 5-letni jest planem podniesienia poziomu życiowego, co osiągnięte zostanie w ten sposób, że: 1) pracować będzie więcej ludzi niż dotychczas, 2) każdy z nich będzie więcej produkował, 3) siły robocze koncentrować się będzie na tych odcinkach,

które dla czeskosłowackiego życia gospodarczego są najważniejsze.”

Osiągnięciom w dziedzinie gospodarczej dostrzegamy kroku sukcesy w dziedzinie kulturalnej i społecznej. Nie sposób nie wspomnieć tu o wprowadzeniu w Czechosłowacji z dn. 1. 10. br. powszechnego ubezpieczenia narodowego, które obejmuje wszystkich pracujących, również zawody wolne, rolników, kupców i rzemieślników itp.

Wszystkie te sukcesy, osiągnięte w 3-letnim okresie powojennym, zapewniają Czechosłowacji i narodom czeskosłowackim jasną przyszłość.

(w.)

Przemysł rozwodowy

Wraz z postępem czasu, wiedzy i techniki powstają nowe gałęzie przemysłu, rozwijają się, osiągają nadzwyczajne wyniki. Gałęzi przemysłu jest całe mnóstwo. O istnieniu jednak „przemysłu rozwodowego” wie z pewnością tylko bardzo niewiele spośród nas. A przemysł taki istnieje, oczywiście nie gdzieś indziej, jak w ojczyźnie b. często najbardziej niedorzecznych pomysłów, najbardziej karkołomnych rekordów, największych kontrastów — w Stanach Zjednoczonych. O przemysle rozwodowym pisał niedawno „Robotnik” w rubryce „Amerykańskie kropki nad i” o następująco:

„Aby w Stanach Zjednoczonych uzyskać rozwód, dotychczas trzeba było jechać do miejscowości Reno w Stanie Nevada, gdzie kosztem kilku tysięcy dolarów każdy mógł się łatwo rozwieść. Obecnie posiadłość amerykańska Virgin Islands (Wyspy Dziewicze) na południowym Atlantyku postanowiła zacząć konkurencję z Reno. W różnych czasopismach ukazały się artykuły, zachwalające urok Wysp Dziewiczych i podając koszt rozwodu. Mianowicie: hotel i utrzymanie w ciągu 44 dni (tak długo trwa proces rozwodowy) — 440 dolarów, koszty adwokackie — 400 dolarów, przelot z Nowego Jorku — 220 dolarów, różne — 200 dolarów, razem — 1260 dolarów”. Dla orientacji — pisze dalej „Robotnik” — warto dodać, że suma ta stanowi półroczny dochód przeciętnego robotnika amerykańskiego. Nie każdy więc może sobie pozwolić na rozwód nawet na „taniach” Wyspach Dziewiczych”.

My kobiety starego świata, a tym bardziej Polki, uważamy instytucję małżeńską za zbyt poważną, aby dla kaprysów (bo dla takich powodów najczęściej na drugiej półkuli „produkuje” się rozwody) rozwodzić się. Nie naruszalność małżeństwa jest dla nas święta. Fakt rozwoju „przemysłu rozwodowego”, który jest przykładem rozkładu moralności społeczeństwa amerykańskiego napawa nas jedynie uczuciem wstrętu i pogardy.

Polskie dywany zdobywają rynki

JELEŃ GÓRA (PAP) Od roku 1947 państwowa fabryka dywanów smyrneńskich w Kowarach wykonuje poważne zamówienia dla zagranicy. Największymi odbiorcami są — Szwecja i Szwajcaria. Ostatnio naszymi dywanami zainteresowały się Stany Zjednoczone. Największym powodzeniem cieszą się dywany o perskich desenjach.

Wykonane dla Ameryki dywany znalazły całkowite uznanie u odbiorców.

Paryż zainteresowany szczecińskim przemysłem ludowym

WAŁCZ (ZAP) Na Pomorze Zachodnie napłynęły swego czasu znaczne grupy ludności, która poprzednio na ziemiach wschodnich zajmowała się wytwarzaniem tkanin, haftowaniem

itp. Bardzo często są to artyści, których wytwórczość ma wysoki poziom. Najlepszym tego dowodem jest fakt że hafty produkowane przez ośrodek artystyczny w Wałczu budzą wielkie zainteresowanie na wszystkich wystawach w kraju.

Produkcja wałckiego ośrodka przez myśl ludowego zwróciła uwagę ambasady francuskiej. Francuzi podziwiali piękne letnie miane sukienki ozdobione haftami kurpiowskimi. Sankami tymi zainteresowały się paryskie domy mody, które postanowiły lansować tego typu modele na następne lato. Do Szczecina przybyła nawet przedstawicielka tych domów, by na miejscu zorientować się w możliwościach poczynienia odpowiednich zamówień itp.

Niestety sprawa ta nie została właściwie załatwiona. Delegatka odjechała z niczym, ponieważ sprawy organizacyjne przemysłu ludowego nie są u nas należycie rozwiązane. Powołane do tego celu centrale zupełnie nie doceniają znaczenia przemysłu ludowego. Państwo na te cele przeznaczane nawet dość znaczne kwoty i to zarówno na cele szkoleniowe, jak i na kredyty inwestycyjne i obrotowe, ale na skutek niedomagań organizacyjnych akcja ta nie daje należytych wyników.

Braki organizacyjne przemysłu ludowego powodują, że produkcja tkanin czy nie może znaleźć zbytu, równocześnie z całej Polski nadchodzą wiadomości, że wszędzie odczuwa się brak materiałów obciowych o wzorach ludowych.

Było by więc bardzo ważne, by centrale spółdzielcze, którym podlegają spółdzielnie pracy przemysłu artystycznego więcej interesowały się kwestią zorganizowania zbytu dla placówek produkcyjnych tego typu. Rozwój tej gałęzi przemysłu może mieć wielkie znaczenie gospodarcze dla ludności województwa szczecińskiego.

Brno — widok ogólny

CEGLY

Powstańcie już cegły z barykad Warszawy,
Rdzawe cegły ruin zburzonego getta,
Cegły krwią niewinnych dzieci pozlepiane,
Stosy cegły — matak — krwawa pięta.
Cegły męczeństwa i cegły testament,
Cegły najdroższe, święte, jak sakrament.
Wy cegły grozy,
Cegły bohaterstwa,
Świadkowie z gruzów
Na wrogów oszczerstwa!

Dziś dłoń Polską ocalając z gromu,
Z sercem zapiekłym, Iż stężała w oku —
Biorą Was tkliwie — oczyszczając z prochu,
Cegły rycerskie, broniące od sromu,
Cegły walczące z wrogami w doskoku!...
Wy święte cegły z miasta-mauzoleum
Znow w odbudowie Wasze jest „Te Deum”!

Powstańcie cegły
Z rumowisk Warszawy —
Świadkowie świętej
Nieprzegranej sprawy!

B. Świtycz-Widacka,

Z DNIA

O „Księgę Świadców”

Kraków, w październiku Dobrze się stało, że red. Florian Miedziński — w nawiązaniu do mojego listu otwartego na łamach „IKP” — poruszył sprawę stosunku katolików niemieckich do Polski.

Dla ścisłości jednak muszę zwrócić uwagę, że w planie realizacji dokumentarnej „Księgi Świadców” nie chodzi tylko o katolików niemieckich. Jak uważni Czytelnicy mogą skonfrontować, w wywodach moich podkreślam konieczność zebrania świadectw o zbrodniach, dokonanych w Polsce przez wszystkich Niemców, a nie tylko przez niemieckich katolików.

Oczywiście nie wyłączałam katolików niemieckich z tego obrotu wobec Majestatu Historii i Sprawiedliwości. I daję im właściwe miejsce.

Ks. Henryk Weryński.

Kalendarzyk

Czwartek, 28 października 1948 r.
Katoliki: Anasztazja, Szymona, Tadeusza.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeratów i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami), tel. 24-29.

Posiedzenie PRN

(fa) Wczoraj odbyło się w Starostwie Pow. posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej, podczas którego nastąpiło uroczyste wręczenie dyplomów i nagród 47 przodownikom pracy — zwycięzcom w akcji 5-miesięcznej. Sprawozdanie z tego posiedzenia — ze względu w technicznych — zamieścimy w następnym numerze.

Komunikat

W związku z wprowadzeniem specjalnego dodatku aprowizacyjnego do zasiłków rodzinnych Urząd Zatrudnienia podaje do wiadomości, że dodatek ten będzie przysługiwał również bezdzietnej żonie pracownika pod warunkiem złożenia w zakładzie pracy zatrudniającym męża, pisemnego oświadczenia według ustalonego przez Zakład Ubezpieczalni Społ. wzoru, wyrażającego gotowość podjęcia pracy zarobkowej, wskazanej przez właściwy Urząd Zatrudnienia.

Oświadczenie powyższe należy składać bezpośrednio w zakładzie pracy, w którym zatrudniony jest mąż. Zakład pracy oświadczenia te dołącza do listy wypłat zasiłków i wraz z nią przesyła właściwej Ubezpieczalni Społecznej.

IMPREZY

Dnia 28 bm. o godz. 19 odbędzie się w sali malinowej „Hotelu pod Orłem” UROCZYSTY WIECZÓR z okazji 30 rocznicy niepodległości Czechosłowacji.

Na program złotych się: prelekcja słowna o Czechosłowacji, muzyka czechosłowacka w wykonaniu zespołu orkiestry Polskiego Radia, recytacje i pieśni solowe. Wstęp bezpłatny.

Dnia 29 bm. o godz. 18.30 w pracowni naukowej Biblioteki Miejskiej odbędzie się ogólne zebranie członków Zw. Zaw. Bibliotekarzy i Archiwistów, na którym prof. dr L. Zembrzusi wygłosi odczyt pt. „Biblioteka Jagiellońska i jej wybitny dyrektor Jerzy Samuel Bandtkie”.

Goście mile widziani. Wejście bezpłatne.

Dnia 30 bm. o godz. 19 odbędzie się w Pom. Domu Sztuki w ramach miesiąca pogłębiania przyjaźni polsko-radzieckiej „Wieczór artystyczny” poświęcony twórczości radzieckiej w słowie, muzyce i tańcu, zorganizowany przez Pom. Okr. Polskiego Związku Zachodniego. Wstęp bezpłatny.

* KURSY JĘZYKA ROSYJSKIEGO. Zarząd Grodzki Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej zawiadamia kandydatów kursu, że lekcje języka rosyjskiego dla początkujących odbywać się będą we wtorki i czwartki w szkole świętojańskiej — oddz. miejski o godz. 18.30. Następną lekcję w czwartek 28 bm. o godz. 18.30

30-lecie Zw. Zrzeszeń Kupieckich na Pomorzu

(wj) W roku przyszłym przypada 30 rocznica działalności Związku Kupieckich na Pomorzu. Taką samą rocznicę obchodzić będzie również Zw. Zrzeszeń Kupieckich woj. gdańskiego, ponieważ Związek ten obejmuje swym zasięgiem część ziem, które przed rokiem 1939 należały do Zw. Zrzeszeń Kupieckich na Pomorzu.

W związku z tą rocznicą oba Związki podjęły prace przygotowawcze w celu właściwego jej uczczenia. Należy

Sąd polski nie jest „sondergerichtem”

Frieda Korek skazana na dożywotnie więzienie

BYDGOSZCZ (rp). W drugim dniu procesu przeciwko Niemce Friedzie Korek zeznania świadków były podzielone. Jedni obwiniali ją o śmierć swoich najbliższych, inni twierdzili, że Korek pomagała im sprzedając mleko, warzywa, owoce, oraz udzielając pomocy przez osobistą interwencję w wypadku zarekwirowania u niektórych Polaków mebli i bielizny.

Z zeznań świadków dowodowych można było wnioskować, że Korek asekurowała się już wówczas i działała raczej z ukrycia. Wiedziała o tych czy innych aresztowaniach, widziano ją w towarzystwie gestapowców, którzy po pewnym czasie dokonywali aresztowań, szeptała na ucho, że to właśnie Korek jest przyczyną tylu nieszczęść, ale nigdy nie można było w 100 proc. stwierdzić, że tak istotnie było. Nawet z zachowanych akt sądu niemieckiego wynikało, że zeznania jej obciążały Polaków mniej, aniżeli zeznania innych Niemek. Jedno nie ulegało wątpliwości: Korek nienawidziła Polaków i nie wahała się przed żadnym donosem, przed żadną podłością. Jedyny wypadek, kiedy Korek jawnie oskarżyła Polaków, miał miejsce z rodziną Więckowskich.

Po zamknięciu przewodu sądowego i dłuższej naradzie, sąd ogłosił wyrok skazujący oskarżoną na dożywotne więzienie. W motywach ustnych sąd podkreślił, że nie skazał Korek na karę śmierci, ponieważ brak było dostatecznych dowodów, iż przyczyniła się bezpośrednio do śmierci Polaków. Z drugiej strony nie ulegało wątpliwości, że oskarżona działała na ich szkodę. Sąd wziął pod uwagę okoliczności łagodzące, że oskarżona popełniała swoje zbrodnie w

okresie internowania jej ojca, o którym nie wiedziała, czy wróci żywy. Nie zmniejsza to winy Korek, ale do pewnego stopnia łagodzi i przedstawia w innym świetle jej zbrodnicze postępowanie w stosunku do Polaków.

W tym terminie żadne reklamacje nie będą uwzględniane.

Wieczór artystyczny w Szkole Pracy Społ.

BYDGOSZCZ (dr) W Szkole Pracy Społecznej na Nowym Rynku odbył się wieczór artystyczny poświęcony pogłębieniu przyjaźni polsko-radzieckiej. Po zagajeniu uroczystości przez dyrektora szkoły, p. Drażkowskiego, p. Błażewski wygłosił referat o przyjaźni łączącej Mickiewicza z Puszkim.

Na część artystyczną złożyły się recytacje, występ muzyczny prof. Stońskiego, oraz żywa gazetka.

Sport

WALKOWER DLA LEGII

ZA MECZ Z POMORZANINEM BYDGOSZCZ (tj). Na ostatnim zebraniu WSS Pom. OZB rozpatrywano protest Legii dotyczący rozegranego ostatnio spotkania bokserkiego z Pomorzaniem, które — jak wiadomo — przyniosło zwycięstwo niogowe drużynie toruńskiej (9:7). Legia w proteście powołuje się na nieprawne wystąpienie w barwach Pomorzana Zakrzewskiego i Bunkowskiego, którzy po ostatnich przegranych przez nokaut powinni odpoczywać 4 tygodnie, zgodnie z wymogami regulaminowymi. Ponieważ inny jeszcze zawodnik Pomorzana miał nadwagę, więc klub ten oddał trzy walki w o. i tym samym przegrał spotk. w o. 0:16. Protest Legii został uznany za słuszny i spotkanie Legia — Pomorzanie zweryfikowano dla drużyny chełmżyńskiej 16:0.

REWANŻOWY MECZ BOKSERSKI POZNAŃ — POMORZE

BYDGOSZCZ (tj). Pom. OZB projektuje na dzień 28 listopada br. rewanżowe spotkanie międzyokręgowe z Poznaniem w Poznaniu. W tym samym dniu miało być również odbyć międzyokręgowe spotkanie bokserkie juniorów Wybrzeże — Pomorze w Gdańsku.

BRDA — ZAWISZA W PIŁCE NOŻNEJ

BYDGOSZCZ (tj). Dawno nie widziane bydgoskie kluby piłkarskie Brda i Zawisza rozegrają w nadchodzący, niedzielny o godz. 11 na stadionie miejskim mecz o mistrzostwo Pomorza. Beniaminek pomorskiej A-klasy — Zawisza nie jest zupełnie bez szans w meczu z prowadzącą w tabeli drużyną bydgoskich kolejarzy. Dla wojskowych, którzy w dotychczasowych rozgrywkach wykazywali niezłą formę — niedzielny mecz ma duże znaczenie i należy się spodziewać ciekawej gry.

Tragiczny wypadek w lesie

(fa) Wczoraj wydarzył się w nadleśnictwie Żołędowo tragiczny wypadek przy karczowaniu drzewa. Jedno z ścinianych drzew obaliło się w przeciwnym kierunku aniżeli przypuszczano, uderzając 80-letniego Wojciecha Szalajwa z Borzenkowa w głowę. Wezwany lekarz pogotowia ratowniczego, stwierdził już tylko zgon nieszczęśliwego.

Uczczenie bitwy pod Lenino w bydgoskich zakładach pracy

BYDGOSZCZ (dr) W Państwowej Fabryce Mebli Artystycznych nr 1 odbyła się akademia ku czci bohaterów spod Lenino. Po referatach ppłk. Pałysa o bitwie pod Lenino i p. Kubiaka o przyjaźni polsko-radzieckiej, nastąpiła część artystyczna, u-

Konferencja gospodarcza w PIGW

BYDGOSZCZ (y). W lokalu Państw. Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy odbyło się konferencja dotycząca unormowania handlu żywcem na terenie wsi. Szczegółowy przebieg obrad podamy obszernie w numerze jutrzejszym.

Związek Zawodowy Transportowców szkoli siły fachowe

BYDGOSZCZ (tj) Niestrudzony w swej akcji szkoleniowej Zw. Zaw. Transportowców — Oddział Automobilistów w Bydgoszczy przeprowadził w ostatnim czasie dwa dalsze turnusy z cyklu kursów kierowców samochodowych. Wszyscy uczestnicy w liczbie 50, przygotowani przez zastrzeżonego kierownika kursów p. Michała Wegenke, zdali egzaminy szoferskie z wynikiem pomyślnym, powiększając tym samym kadry fachowców.

Pomór kur

(a) Zarząd Miejski Ref. Weterynaryjny zawiadamia o urzędowym stwierdzeniu pomoru kur w posesjach przy ul. Ujejskiego 63 i Toruńskiej 42.

Kamieniem w głowę

ugodzony został wczoraj przez swego rówieśnika 13-letni Henryk Kaźmierczyk z ul. Pięknej 19. Skutki okazały się fatalne i chłopca na skutek przecięcia naczyń krwionośnych musiano przewieźć do szpitala.

Walny Zjazd SKRK

(a) W piątek 29 bm. o godz. 11 odbędzie się w sali Resursy Kupieckiej w Bydgoszczy pod przewodn. p. wojewody Kubeckiego walny zjazd Społ. Komitetu Radiofonizacji Kraju. Ze względu na doniosłość obrad (plan pracy na rok 1949) zarząd prosi o jak najliczniejsze przybycie delegatów z terenu.

Z APROWIZACJI

Wykupić przydziały na karty MK! Ostateczny termin wykupienia przydziału maki na karty MK za mies. październik rb. wyznacza się na 5 listopada rb., natomiast chleb za październik wykupić należy do 31 bm.

Wykupić przydziały na karty MK!

Ostateczny termin wykupienia przydziału maki na karty MK za mies. październik rb. wyznacza się na 5 listopada rb., natomiast chleb za październik wykupić należy do 31 bm.

Z CAŁEGO POMORZA POKRÓTCZE

— TORUNSCY pracownicy i robotnicy Państw. Zarządu Wodnego dokonali nieładnego wycyznu. Kosztem 12,5 mil. zł doprowadzili do użytku ołbrzymią pogłębiarkę, zatopioną swego czasu przez Niemców. Wartość jej wynosi obecnie około 100 mil. zł.

Z obrad Zw. Zaw. Pracowników Przemysłu Poligraficznego

(sz). Odbyło się tu plenarne zebranie Zarządu Okręgu Zw. Zaw. Prac. Przem. Poligraficznego, na którym dokonano przeglądu osiągnięć prac organizacyjnych w oddziałach związku i wprowadzenia w życie uchwał czerwcowego plenum KCZZ.

Zadania zwierzchników zreferował p. Zaleta, podkreślając, że członkowie związku na zebraniach w miesiącu wrześniu zadeklarowali dobrowolnie zarobek 1-godzinny na odbudowę Warszawy, co w ciągu roku da sumę 1 i pół miliona zł. Na zakończenie zebrania uchwalono rezolucję solidaryzującą się z robotnikami Francji i Włoch w walce o ich prawa.

Konferencja aktywu woi. PSL

BYDGOSZCZ (Awo). W niedzielę odbyła się w salach RDK konferencja aktywu wojewódzkiego PSL. Przewodniczył prezes woj. p. Bonowski. Po przemówieniach powitalnych p. Domanińskiego, mjr. Śliwkowskiego i innych — przedstawiciel LKW PSL dr Thomas w przeszedł do dwugodzinnej referacji nakreślającej rozwój radykalnego ruchu chłopskiego, istotę przemian gospodarczych na wsi, oraz rolę i zadania ruchu ludowego jako sojusznika klasy robotniczej w realizacji tych

przemian. PSL — jak stwierdził mówca — zatrzasnęło za sobą wrota, za którymi pozostała reakcja i wstępczość i kroczy na drodze do sprawiedliwej przebudowy gospodarczej wsi, opartej o podstawowe elementy chłopskie.

W szerokiej dyskusji po referacji omawiano zagadnienia dotyczące przebudowy gospodarczej wsi, nowych form produkcji rolnej, oraz udziału me/o- i średniorolnego chłopca w kierownictwie spółdzielni rolniczych, w zarządach związków Sam. Chł. i Radach Narodowych.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR MIEJSKI. Dziś 28 bm. o godz. 16 widowisko pt. „Wielkie dni” dla pracowników fabryki „Prom”.

Wieczorem o godz. 19.30 „Jadzia-wdowa” — komedia muzyczna z udziałem Lidii Wysokiej.

KINA — Pomorzanie: Wielki przełom. Polonia. Zakazane płoski (nowa wersja). Welność: Konik — Garbusek. Orzeł: Wielki przełom. Gryf: Przecucie. Bałtyk: Dwaj panowie „F”. Aktualności: Program nr 29.

Początek seansów we wszystkich kinach o godz. 16, 18, 20, 30. Jedynie w Pomorzanie o godz. 15, 17, i 19.30, a w Aktualności o godzinie 15.

POM. DOM SZTUKI. Godz. 19. Środa literacka.

DYŻURNY LEKARZ KOLEJOWY: telefon miejski 27-40, wewnętrzny kolej 482. Wzywać tylko w nagłych wypadkach.

DYŻURY APTEK. Do dn. 30 bm. dyżury pełnią: apteka „Pod Niedźwiedziem” ul. Niedźwiedzia 11, tel. 16-53 i apt. „Przy Bielawach” Al. 1 Maja 91, tel. 23-61.

WAŻNIEJSZE TELEFONY. — Kmdt Miasta MO 25-15; Komenda MO 25-16, 25-17 25-18; Pogotowie ratunkowe 10-00

BYDGOSKI POKRÓTCZE

Piątek, 29 października 1948 r.
5.10 Progr. og.-polski. 9.50 Program lokalny dnia. 9.55 Wiadomości miejscowe. 10.00 Przerwa. 11.40 Progr. og.-polski. 13.00 Przerwa. 14.20 Progr. og.-polski. 14.50 Audycja rozrywkowa: zespół rytmiczny T. Polańskiego; tercet Z. Jarugi. 15.20 Przegląd prasy pomorskiej. 15.30 Progr. g.-polski. 22.45 Pancerz życzeń 23.00 Progr. og.-polski. 23.30 Zakończenie audycji.

Piłkarstwu potrzeba trenerów

Z konferencji przedstawicieli OZPN'ów w Warszawie

WARSZAWA. W lokalu PZPN w Warszawie odbyła się konferencja przedstawicieli poszczególnych okręgowych i podokręgowych piłkarskich. Konferencja miała na celu rozpatrzenie szeregu aktualnych zagadnień, związanych z usprawnieniem i reorganizacją prac nad podniesieniem poziomu piłkarstwa polskiego.

Zebrań przedyskutowali szereg postulatów, dotyczących zmian statutowych, które po szczegółowym rozpatrzeniu na jeszcze jednej konferencji w grudniu br., przedstawione będą na walnym zebraniu PZPN (lutego 1949 r.).

Na wstępie rozpatrywano daleko idącą reorganizację okręgowych władz piłkarskich, mającą na celu usprawnienie pracy zarządów w poszczególnych OZPN. W toku dyskusji większość przedstawicieli wypowiedziała się za wprowadzeniem w okręgach tzw. ścisłych zarządów, czyli prezydium, w składzie: prezes, wiceprezesi, sekretarz gen. i skarbnik. Zmniejszona w ten sposób ilość członków zarządu umożliwiłaby szybkie decyzje. W sprawach zasadniczych decydować będzie plenum.

Ustalony będzie specjalny podział kompetencji prezydium i plenum.

Odnosnie wprowadzenia przerw w rozgrywkach piłkarskich i ogra-

niczenia udziału zawodników w meczach, zgodzono się z dotychczasową przerwą zimową, od 15 grudnia do 15 lutego oraz przerwą letnią, od 15 lipca do 1 sierpnia. Poza tym wysunięto propozycję ścisłego ograniczenia ilości meczy, jakie zawodnik mógł grać 6 razy w miesiącu, w tym nie więcej niż 2 razy w tygodniu.

Praca trenerów zagranicznych spotkała się z ostrą krytyką. Podkreślono, że trenerzy zagraniczni są bardzo kosztowni, a praca ich daje mało efektywnych rezultatów. Rzucono myśl wysłania polskich trenerów na przeszkolenie za granicę. Inż. Przeworski oświadczył, że zarząd PZPN wystąpi z powyższym wnioskiem, a trenerzy polscy wysłani będą na koszt PZPN. Poza tym zaproponowano stworzenie związku zawod. trenerów piłkarskich w celu zapewnienia bytu trenerom zawodowym.

Omówiono również sprawę ewentualnego zwrotu zawodnikom utraconych zarobków z tytułu ich udziału w meczach i treningach.

Następnie omówiono sprawy szkoleniowe. Delegaci okręgów słabszych apelowali do zarządu PZPN

o przeprowadzenie kursów szkoleniowych dla zawodników i trenerów oraz o wyszkolenie działaczy sportowych, u których brak kwalifikacji stwarza wiele niedociągnięć w pracy.

Zwrócono następnie uwagę na konieczność zdecydowanego trąpienia demoralizacji wśród piłkarzy i działaczy sportowych. Apelowano o jak najsurowsze kary za wszelkiego rodzaju wykroczenia i o bezwzględne napiętnowanie wykroczeń na łamach prasy.

Zaproponowano również znaczne podniesienie kaucji odwoławczej (wzorem zagranicy, gdzie kaucje te są bardzo wysokie) w celu ograniczenia ilości protestów, odnośnie weryfikacji spotkań piłkarskich.

Skład bokserów polskich na mecz z Czechosłowacją

WARSZAWA. W Warszawie odbyło się posiedzenie zarządu Polskiego Związku Bokserów. Obecny na zebraniu kpt. związkowy PZB Derda, wycofał swoją rezygnację, pozostając nadal na swym dotychczasowym stanowisku.

Na najbliższy mecz międzypaństwowy z Czechosłowacją (7 listopada w Poznaniu) kpt. zw. Derda ustalił skład następujący: w. musza:

Dalsze finaily turnieju panamerykańskiego

NOWY JORK. W ramach panamerykańskiego turnieju tenisowego odbywającego się w Mexico City, rozegrano spotkania finałowe w grach podwójnych pań i panów.

W finale gry podwójnej pań para amerykańska Parker — Gonzales zwyciężyła parę Sturgess (Płd. Afryka) — Drobny (Czechosłowacja) w stosunku 7:9, 6:2, 8:6, 6:2.

Finał gry podwójnej pań przyniósł zwycięstwo parze Summers (Płd. Afryka) — Landry (Francja) nad parą Gaimon (Anglia) — Head (USA) w stosunku 7:5, 6:3.

Przemówienie króla angielskiego na otwarciu sesji parlamentu

LONDYN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym dokonał król angielski, Jerzy VI otwarcia nowej sesji parlamentu brytyjskiego. W wygłoszonym z tej okazji przemówieniu król przebiegł sytuację międzynarodową.

W dalszym ciągu stwierdził król, że sytuacja w Berlinie jest obecnie trudna. 3 rządy zachodnie rozpatrują obecnie konsekwencje, jakie wypływają z przebiegu ostatniego posiedzenia Rady Bezpieczeństwa w sprawie Berlina.

Następnie omówił król 18 nowych

Szef delegacji Paragwaju odwołany

PARYŻ (PAP). Szef delegacji Paragwaju na sesję Zgromadzenia Gen. ONZ, Domingo Montanaro, został odwołany do kraju. Odwołanie pozostaje w związku z rewoltą, jaka wybuchła przed 2 dniami w Assuncion. Na czele powstańców stał brat Montanaro — naczelnik akademii wojskowej w Assuncion.

Michał Stawski
przeżywszy lat 59
po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 22.X.48 r.
O czym zawiadomiam w ciężkim smutku pogrążona
żona i dzieci
Barwice 5176

Za dusze śp. sp.
TADEUSZA JANICKIEGO
inżyniera — rozstrzelanego w Bydgoszczy w dn. 5 paźdz. 1939 r.
syna JANA
zmarłego w Kielcach 1944 r.
MARIJ ZARZECKIEJ
zmarłej w Milanówku w 1944 r.
odprawiona zostanie Msza św. żałobna w kościele Najsw. Serca Jezusowego w Bydgoszczy w dn. 28 października br. o godz. 8-mej.
O czym zawiadamiam 5164
żona, matka, syn, brat

Dnia 26 października 1948 r. o godz. 10.30 zmarła po długich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami śp.
Siostra Józefa Albina Kawak
Siostra zakonna św. Wacława w Paulu
Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 29 b. m. o godz. 15.30 z zakładu Św. Floriana 20 w Bydgoszczy.
Msza św. odbędzie się w piątek o godz. 8-mej w kaplicy Św. Floriana, o czym zawiadamiam
Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia przy Farze
O listy udział pań prosi Zarząd. 5172

NAUKA
3-miesięczna
korespondencyjna nauka angielskiego. Nowoczesna metoda, pro spekty, załączyc 4 znaczki. Łódź, skrytka 163. (08968)

SPRZEDAŻ
PIELKI
nożne — koszykówki — siatkówki — koszulki, spodenki gimnastyczne dostarcza Jan Pujdak i Ska, — Łódź, Piotrkowska 83. 08673

WYTWÓRNIĄ TOREBEK
damskich i walizek. Zygmun Karon, Łódź, Piotrkowska 115. Wysyłamy za zaliczeniem. Ceny zniżone. (08996)
Dwie automatyczne pakowaczki do proszków sprzedawane w wiadomości „Par” Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16. 09073

KONKURS
Zarząd Miejski poszukuje technika budowlanego podziemnego względnie drogowo-wodnego. Posada do objęcia natychmiast. Uposażenie według umowy. Chojnice, dnia 22. 10. 1948 r.
Zarząd Miejski Burmistrz Majewski.
09074

Lampy
abażurowe, nocne, stołowe oraz wszelkie przybory
poleca korzystnie 09076
St. Duchowski i Ska
Poznań, Mielżyńskiego 16

Poszukuję
posady przedstawiciela z własnym samochodem półciężarowym krytym i z ewentualnym magazynem w Bydgoszczy. Oferta pod „Przedstawiciel” do IKP Bydgoszcz. (5171)
Inteligentna
poprowadzi dom samotnemu panu, najchętniej na wsi leśnikowi, nauczycielowi. Oferta IKP Gdynia „Uczciwa”. (09094)

MATRYMONIALNE
Młody
kawaler za granicą pozna panienkę w celu matrymonialnym, blondynkę 18—25 lat, wzrost średni — wyższy, łagodną, zgrabną, przystojną. Zgłoszenia w formie list do: Żeligowskiego 44/12 g. 12—17. (09080)

RADIO
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
Piątek, dnia 29 października 1948 r.
5.10 Sygnał czasu, pobudka wno-muzyczna. 16.00 Dziennik 5.15 Streszczenie wiadomości porannej. 5.20 Koncert poranny dla świata pracy. 6.00 Gimnastyka poranna. 6.10 Dziennik poranny. 6.25 Muzyka poranna. 6.50 Program dnia. 7.00 Przegląd prasy stołecznej. 7.20 d. c. muzyki porannej. 7. 25 Lekcja języka rosyjskiego. 7.40 d. c. muzyki porannej. 8.00 Poradnik gospodarstwa domowego. 8.10 d. c. muzyki porannej. 8.55 Gazetka radiowa dla klas starszych. 9.15 Informacja ogólnopolskie. 9.20 Skrzynka PCK. 9.30 Wszelchnia radiowa. 10.00 Przerwa. 11.40 Audycja szkolna dla klas młodszych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.04 Wiadomości południowe. 12.10 Muzyka popularna. 12.20 Audycja dla wsi. 13.00 Przerwa. 14.20 Kursy radiowe dla nauczycieli „Rymika” — oprac. Ludwik Kic. 14.30 Dziecięcy kącik muzyczny. 15.30 Radzieckie pieśni dziecięce — audycja stowa-

Pracownia
krawatów, koszul i szali Firma Krawał Polski, poleca hurtowo koszule, krawaty, szale w najnowszych wzorach. Ceny najprzystępniejsze. Łódź, Piotrkowska 136, tel. 137-07. (08633)

Silnik
BMW, 2 litr., tylko nowy kupię. Oferty „Silnik”, Łódź, IKP. 09079

Domek
w Włocławku korzystnie sprzeda „Cepos” Bydgoszcz, Dworcowa 9. (09077)

KUPNO
Znaczki —
zbiory Francji, Niemiec, państw Skandynawii — kupuję, dobrze płacę. Bolesław Jankowski, Gdyńia, Świętojańska 14. (08829)

SPRZEDAM
1 generator jak nowy na prąd zmienny 220/380 V 61 KW i kilka silników na prąd stały 220—440 V oraz silne konie robocze.
J. Dullek — Tartak Chojnice — Pomorze, ul. Towarowa nr 15. (09075)

Kupuje
srebro, monety i złom K. Mówka. Wyroby srebrne Lubawa — Pom. Telefon 24. (08619)

Fartuch
ołowiany i rękawice do gabinetu rentgenowskiego zakupu Ośrodek Zdrowia w Ozorkowie, Żymierskiego 4. (09081)

WOLNE POSADY
Poszukuję
zaraz ucznia. Czepkowski mistrz kowalski Budziszewo, pow. Brodnica. (09072)

Pomoc
domowa potrzebna. Bydgoszcz, T. Magdzińskiego 1 m. 1. (5174)

PRACY POSZUKUJĄ
Technik
dentystyczny obejmie państwową posadę. Oferty IKP Bydgoszcz „123”. (5173)

ZAMIANY
Sklep
włókienniczy w centrum Łodzi z telefonem i przyległym dwupokojowym mieszkaniem, z wygodami, dobrze prosperujący, zamienię z powodu zmian rodzinnych na podobny w Bydgoszczy. Oferty do IKP Łódź pod „Sklep”

Czy
dopomogłeś już do odbudowy? WARSZAWY

HUMOR

— W ten sposób ja mam przyjemność, a nie koleśdy.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 34-29
Za niedoroczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Reklamskie niezamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”.
WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: drobne po 25 zł za słowo. Poszukiwanie pracy 15 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej.
Ogłoszenia milimetr: w tekście od 60—145 zł, za tekstem od 25—60 zł, nekrologi od 20—100 zł za 1 mm. Niedziele i święta 30% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.